

Framst. nr 40/1972.

FINANSUTSKOTTETS betänkande nr 4/1972-73 med anledning av Ålands landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1973.

Med anledning av nämnda framställning, varöver landstinget inbegärt finansutskottets betänkande, får utskottet, som i ärendet hört landskapskamreraren Henrik Gustafsson och chefläkaren Peter Wahlberg, värdsamt anföra följande:

Utskottet har i anslutning till framställningen behandlat vtm Olof Janssons finansmotion om upptagande i 1973 års enskilda årsstat av ett anslag om 15.000 mark för att möjliggöra anställandet av en tvåspråkig sjuksköterska vid Åbo UCS (Mot.nr 7/1972-73).

Över i framställningen upptagna anslag för kulturella ändamål har kulturutskottet avgivit yttrande, vilket ingår i bilagan till finansutskottets betänkande nr 3/1972-73.

x   x   x

Frågan om att öka inkomsterna för enskilda medel borde ägnas fortgående uppmärksamhet. I samband med den av landstinget antagna ändringen av landskapslagen om lotterier diskuterades förslaget om casinoverksamhet i landskapet. I likhet med lagutskottet anser finansutskottet att lagändringen borde följas upp av en förutsättningslös utredning om effekten av och organisationen för dylik verksamhet. Efter det en sådan allsidig utredning verkställdes, bör landskapsmyndigheterna taga ställning till om casinoverksamhet skall tillåtas på Åland eller icke.

Den alltmer betungande skattebördan, även såvitt gäller kommunalbeskattningen, medför att landstinget om möjligt bör undvika införandet av landskapsskatt. Genom ökad avkastning från Ålands Penningautomatförening har en viss förbättring kunnat skönjas men dessa medels bundenhet till vissa ändamål kan dock icke tillsvidare på ett avgörande sätt förbättra situationen. Innan andra inkomstkällor kan fås till stånd ser utskottet icke någon annan möjlighet än att ånyo upprepa sitt krav på återhållsamhet beträffande utgifterna.

I föreliggande budgetförslag har landskapsstyrelsen på nytt upptagit ett anslag om 500.000 mark för att användas som lån åt Finlands Rundradio för installation av TV-reläapparat. Med beaktande av att förbättrade TV-mottagningsförhållanden i skärgården är en betydelsefull trivselfaktor för befolkningen i denna region, får utskottet understryka betydelsen av att ärendet påskyndas.

Detaljmotivering.I N K O M S T E R.II:2. Inkomster från Ålands folkhögskola.

(rubriken ändrad)

Rubriceringen av detta moment i landskapsstyrelsens motivering avviker från rubriken i förslaget till sifferbudget. På grund härav föreslår utskottet att rubriken får den lydelse liknande moment har i ordinarie årsstaten.

U T G I F T E R.2 Ht.I:1. Avlöningar (f).

Enligt 12 och 13 §§ landskapslagen den 20 april 1971 (18/71) skall vid folkhögskolan finnas en rektorstjänst samt ett nödigt antal lärartjänster. I sifferbudgeten under detta anslag har som tjänstebestämmelser i strid därmed använts "föreståndare" och "andra lärare". Utskottet föreslår att rubriceringen ändras i överensstämmelse med lagen.

Ett anslag om 1.800 mark har upptagits för "tillfälliga föredragare och kurser". Utskottet anser att formuleringen skulle ändras till "föredrag och kurser".

2 Ht.IV:2. Stipendiemedel.

Landskapsstyrelsen har föreslagit att stipendier om 110 mark skulle utdelas till eleverna vid Ålands kvinnliga hemslöjdsskola. Emellertid har skolan som sådan upphört med sin verksamhet och ersatts av kurser vid skolan. För den skull föreslås att ifrågavarande stipendier i stället skulle användas för stipendier vid hemslöjdskurser.

2 Ht.IV:6. Bidrag för bokbussverksamheten.

Landskapsstyrelsen föreslår att 25.000 mark årligen under fem år skulle ställas till landskapsbibliotekets disposition för bokinköp. Detta biblioteks bokförråd skulle sedan användas i bokbussverksamheten. Skulle i stället kommunerna få rätt att främst för inköp av böcker till bokbussen använda anslaget skulle möjlighet ges för dem att erhålla ordinarie landskapsbidrag, vilket i sin tur skulle betyda att bokinköp skulle få göras till ett betydligt högre belopp.

3 Ht.III. Vtm Olof Janssons finansmotion (Mot.nr 7/1972-73).

Utskottet är medvetet om att åländska patienter som remitteras till olika sjukhus i riket ofta har svårigheter att komma till rätta på grund av bristande språkkunskaper. Det är därför viktigt att denna problematik ägnas uppmärksamhet från landskapsmyndigheternas sida. Utskottet kan dock icke omfatta motionärens förslag om att man vid berörda sjukhus skulle anställa en särskild sjuksköterska för ändamålet.

Röda Korsets olika distriktsorganisationer bedriver i olika delar av landet s.k. patientvän-verksamhet, vilken går ut på att vissa av distriktet godkända "patientvänner" har till uppgift att besöka patienterna samt att hjälpa dem med olika uppgifter. Detta gäller bl.a. att bistå patienterna vid läkarbesök. Svenskspråkig patientverksamhet bedrivs av bl.a. Röda Korset i Åbo och Helsingfors.

Läkarna i landskapet har erhållit uppgifter om bl.a. adresserna till dylika patientvänner, och delger även sådana uppgifter till patienter som de remitterar till sjukhus i riket. Utskottet anser dock att informationen om "patientvännerna" borde ökas och föreslår att landskapsstyrelsen skulle taga upp denna fråga med Röda Korsets Ålands distrikt. För ändamålet kunde exempelvis penningautomatmedel användas.

Med hänvisning till det anförda får utskottet värdsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga landskapsstyrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapet Ålands enskilda medel under år 1973 med följande ändringar samt bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande erforderliga lån.

I N K O M S T E R.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.
=====

2. Inkomster från Ålands folkhögskola.

U T G I F T E R.

2 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.
=====

I. Ålands folkhögskola.

1. Avlöningar (förslagsanslag)

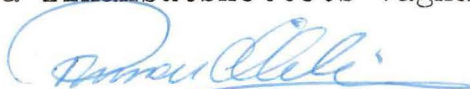
1 rektor1 lärareföredrag och kurserIV. Understödsanslag.

2. Stipendiemedel:

Hemslöjdsverksamhet.

Mariehamn, den 19 december 1972.

På finansutskottets vägnar:

Runar Wilén
ordförande
./ Sune Carlsson
sekreterare

Närvarande i utskottet: ordföranden Wilén, viceordföranden Elmer Jansson samt ledamöterna Bamberg, Mattsson och Lundqvist.